

9-ТӘУБЕ СҮРЕСІ:

Мединеде түскен. Жұз жырма тоғыз аят.

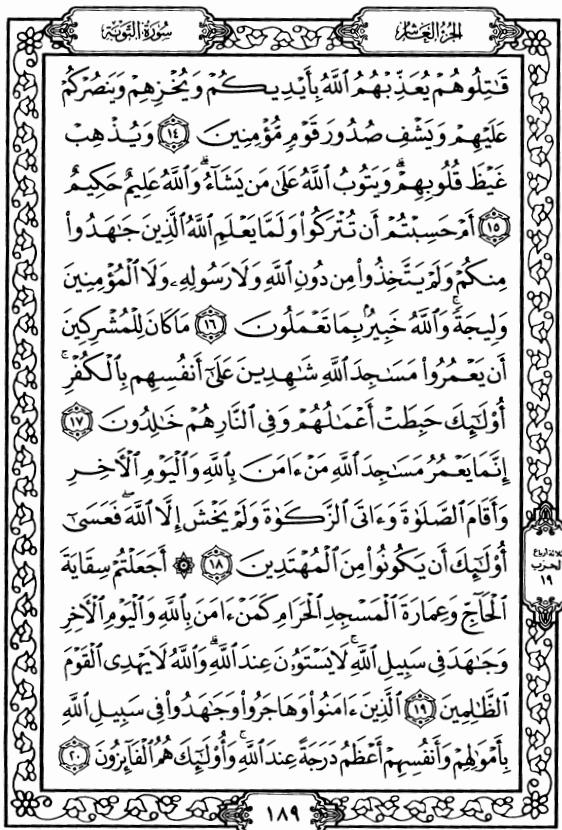
(Бұл сүре, Анфал сүресінің жалғасы ма? Жоқ өз алдына бір сүре ме? Анықталмағандығы және Пайғамбар (F.C.) нұсқау бермегендігі үшін "Бісмілла" жазылмаған. Б.Ж.К.Х.Ж.-Қ.) Бұл, Алладан және Елшісінен, келісім жасасқан мушріктерге бір құлақтандыру. (1) (Эй мушріктер!) Жер жүзінде төрт ай кезіндер. Расында Алланы осалдата алмайтындықтарыңды және Алла

(Т.), кәпірлерді қорлайтынын біліндер (2) Ал бұл ірі Хаж күні, Алладан, Елшісінен халыққа бір жарнама: Расында Алла және Елшісі мушріктерден безеді. Егер тәубе қылсаңдар, сендер үшін жақсы болады. Ал егер жалтайсаңдар, Алланы еш осалдата алмайтындықтарыңды біліндер. (Эй Мұхаммед!) Қарсы болғандарды қүйзелтуші азаппен шүйіншіле. (3) Бірақ келісім жасасқан мушріктерден кейін сендерге түк кемшілік іstemесе, біреуге көмек етпесе; онда олардың келісімдерін мерзіміне дейін тамамдаңдар. Расында Алла тақуаларды жақсы көреді. (4) Ал қашан құрметті айлар шықса, сонда мушріктерді қайдан тапсаңдар да өлтіріндер. Оларды ұстандар, қамаңдар және олардың бүкіл жолдарын андып отырындар. Сонда егер олар, тәубе қылса, намазды толық орындал, зекет берсе, онда олардың жолын бос қойыңдар. Расында Алла жарылқаушы, ерекше мейірімді. (5) (Мұхаммед F.C.) егер мушріктерден біреу сенен пана тілесе, онда оған Алланың сөзін тыңдағанға дейін пана бер. Соңан соң оны бейбіт орнына жеткіз. Бұл олардың түк білмейтін ел екендігінен. (6)

Ол мұшріктердің Алла қасында, Елшісінің қасында қалай келісімі бола алады? Бірақ Месжід Харамда, бітім жасасқандарыңдікі болады. Олар сендерге түзу сыңай байқатса, сендер де оларға түзу ыңғыл көрсетіңдер. Алла сақтанушыларды жақсы көреді. (7) Қалайша (олармен келісім болады?) Егер олар сендерге өктем келсе, сендер туралы жақындыққа да келісімге де қарамас еді. Олар, сендерді ауыздарымен разы қылмақшы да, жүректері үнатпайды. Өйткені олардың көбі бұзақы. (8) Олар Алланың аяттарын аз бағаға сатып, Оның жолынан тосты. Олардың істеген істері нендей жаман. (9) Олар мұмін жайында жақындықты да келісімді де сақтамайды. Міне солар, шектен шыққандар. (10) Сонда егер олар, тәубе етіп, намазды толық орындалап, зекет берсе, онда олар сендердің дін қарындастарың. Білген елге аяттарымызды ашиқ-ашық, баян

етеміз. (11) Егер олар, уәделескеннен кейін анттарын бұзып, діндеріңе тіл тиғізсе, қарсылыққа жетекші болғандармен соғысындар. Өйткені олардікі ант емес. Олар бәлкім тыйылар. (12) (Эй мұміндер!) Анттарын бұзған, Пайғамбарды жүртінан шығаруға бел байлаған және сендерге килігуді алғаш рет бастаған бір елмен неге соғыспайсындар? Олардан қорқасындар ма? Егер иман келтірген болсандар, қорқуларыңа Алла тағы лайығырақ. (13)

Олармен соғысындар. Алла оларға сендердің қолдарыңмен азап етсін де оларды қорласын. Эрі оларға қарсы сендерге нұсырат берсін. Сондай-ақ, иман келтірген елдің көңілдерін ашсын. (14) Және (олардан жапа шеккендер,) жүректерінің ашуын тарқатсын. Алла кімді қаласа, тәубесін қабыл етеді. Алла толық білуші, аса дана. (15) Сендер іштеріңнен соғысқандарды сондай-ақ, Алладан, Пайғамбардан және мұміндерден басқаны дос етбегендерді Алла,

анықтамай бос қоя береді деп
о үйлайсыңдар ма? Алла
істегендерінді толық білуші. (16)
Мұшріктердің, өздерінің
қарсылықтарына күе бола тұра
(кәпір халінде тұрып) Алланың
мешіттерін жасауларына болмайды.
Олардың ғамалдары жойылған. Олар
тозақта мұлде қалады. (17) Алланың
мешіттерін шынайы түрде Аллаға,
ахиret күніне сенген, намазды
толық орындаған, зекет берген және
Алладан ғана қорыққан кісі
жасайды. Міне солардың тұра жол
табушылардан болулары үтіт
етіледі. (18) (Әй мұшріктер!) Сендер,
хажыларға су беру, Месжід Харамды
жөндеуді; Аллаға, ахиret күніне
иман келтіріп, және Алла жолында
соғысқан кісі сияқты көресіндер ме?
Бұлар, Алланың қасында тең
болмайды. Алла залым қауымды
тура жолға салмайды. (19) Сондай
иман келтіріп, жұрттарынан
ауғандар және Алла жолында
малдары мен, жандары мен
соғысқандар, Алланың қасында ірі
дәрежеге ие. Міне солар, мұратына
жетушілер. (20)

19.

Оларды Раббылары өзінің мәрхаметімен және ризалыгымен сондай-ақ тұрақты нығметке ие жаңнаттарымен қуантады. (21) Олар онда мәңгі қалушылар. Расында Алланың қасында ірі сыйлық бар. (22) Эй итміндер! Егер әкелерің, туыстарың иманнан көрі қарсылықты жақсы көрсе, оларды дос тұтпаңдар. Ал сендерден кім оларды дос тұтса, онда олар залымдар. (23) (Мұхаммед F.C.): "Егер әкелерің, балаларың, туыстарың әйелдерің, ағайындарың, тапқаң малдарың, тоқтап қалуынан қорыққан саудаларың, жақсы көрген үйлерің сендерге Алладан, Пайғамбарынан әрі Оның жолында соғысдан артық керінсе, Алланың әмірі келгенге дейін күтіндер" де. Алла бұзық қауымды тұра жолға салмайды. (24) (Меккенің алынуынан кейін, Мекке мен Тайіптің арасындағы "Хұнайын" деген жерде болған шайқаста, жау төрт мың Мұсылмандар он екі мың болғандыктан қайтсек те жәнеміз деп ойлайды. Б.Ж.М.К.Р.Х.Т.Ж.-Қ.)

Расында Алла, сендерге көп жерлерде нұсрат берді. Сондай-ақ Хұнайын күні де сендерге нұсрат берді. Сол уақытта көптіктерің мәз болған едіндер. Сонда ол, сендерге тұк пайда бермеді. Сондай-ақ кең бола тұра жер, сендерге тар келді. Соңан соң бет бұрып қайта қаштындар. (25) Соңан кейін Алла, Елшісіне әрі итміндерге тоқтау салды. Сондай-ақ сендерге көрмеген әскер жіберіп, кәпірлерге соққы берді. Міне кәпірлердің жазасы осы. (26)

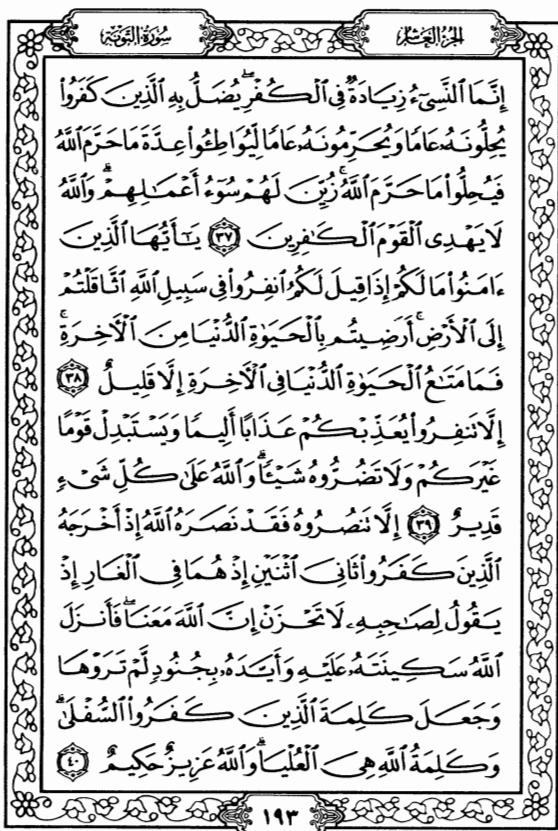
111

Сонымен бірге Алла, бұл соғыстан кейін қалаган кісісіне тәубе нәсіп етер. Алла тым жарылқаушы, ерекше мейірімді. (27) Эй иман келтіргендер! Дау жоқ, мұшріктер арам. Сондықтан биылдан кейін Месжід Харамга жоламасын. Кедейліктен қорықсандар, егер Алла қаласа, сендерді өз кеңшілігімен байытады... Расында Алла толық білуші, хикмет иесі. (28) Кітап берілгендерден, Аллага, ахирет күніне иман келтіргендер және Алланың әрі Елшісінің арам

еткен нәрселерін арам деп білмегендер және де ҳақ дінді (Исламды) дін деп мойындағандарменен стірепейіп, ез қолдарынан салық бергенге дейін соғысындар. (29) (Өйткені) Яьудилер: "Ғұзайыр Алланың ұлы" деді. Және Христиандар да: "Фиса Алланың ұлы" деді. Бұл, бұрынғы кәпірлердің сезіне ұқсатып, ауыздарымен айтқандары. Құдай атқылар, қайтып алданып отыр. (30) Олар, (Яьуди, Христиандар,) ғалымдарымен машайыхтарын және Мәріем ұлы Фисаны Алладан өзге тәңір қып алды. Негізінде олар, бір Тәңірге ғана құлышлық қылуға бұйырылған болатын. Өйткені, Одан басқа ешбір Тәңір жоқ. Ол, олардың қосқан шерігінен пәк. (31) (Рұйбан: Христиандардың, Ахбар: Яьудилердің дін басылары.)

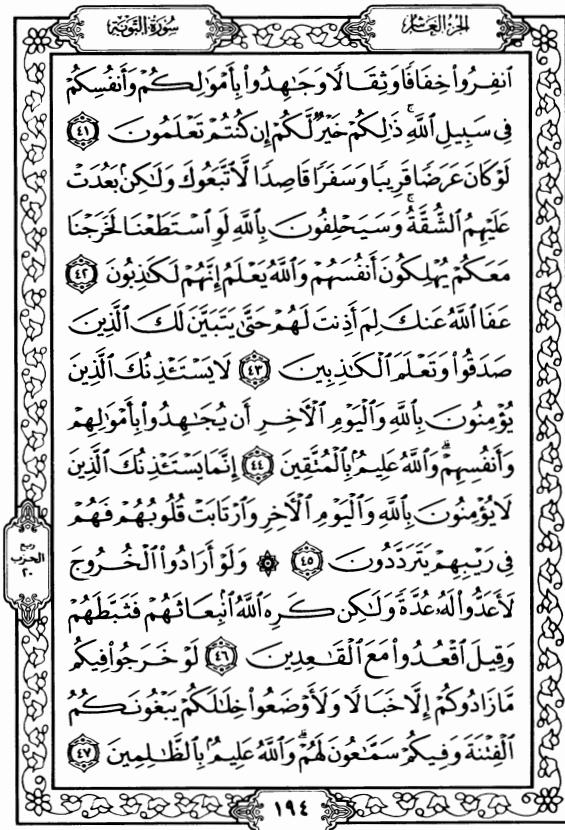
Олар, Алланың нұрын (дінін) ауыздарымен өшіруді қалайды. Егер кәпірлер жек көрсе де, Алла (Т.) мұны ұнатпайды да өз нұрын толықтайты. (32) Өйткені, Ол, елшісін туралық және хақ дінменен бүкіл діндерге басым болсын деп жіберген. Егер мұшріктегі жактырмаса да. (33) Эй мұміндер! Фалымдарымен машайхтарының көбі, адамдардың малдарын бұзықтық арқылы жейді. Сондай-ақ, Алланың жолынан тосады. (Мұхаммед F.C.) сондай алтын, күмісті жиып, оны Алла жолында жұмсағандарды күйзелтуші азаппен штыйіншіле. (34) Қиямет күнінде олар тозақ отында қыздырылып, онымен олардың маңдайлары, қабыргалары және арқалары таңбаланып: "Мынау өздерің үшін жигандарың. Ал енді жигандарыңның дәмін татындар"

(делінеді.) (35) Расында Алланың қасында көктер мен жерді жаратқалы Алланың Кітабындағы айлардың саны он екі. Бұлардан төртеуі құрметті айлар. Міне осы берік дін. Онда бұл айларда өздеріңе зұлымдық етпендер. Сондай-ақ мұшріктер сендермен түгел соғысқандай сендер де олармен түгелдей соғысындар. Эрі расында Алла тақуалармен бірге еkenін біліндер. (36) (Құрметті айлар: Зылқағда, Зілхажжа, Мұхаррам және Режеп.)

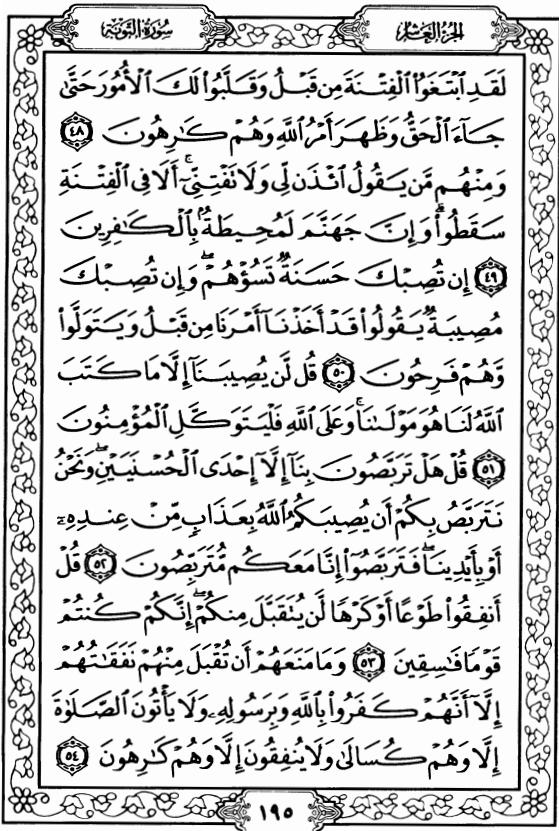
(Араптар жағильтет заманында, соғысуга болмайтын құрметті айда соғысып, оның орнына басқа айда соғыспай орнын толтыратын болған. Б.Ж.Р.М.К.Х.Т.Ж-Қ.) Сөзсіз айды кешіктіру; қарсылықты артыру. Сонымен кәпірлер жолдан шығарылады. Алланың арам еткен айының санын толтыру үшін; оны бір жыл арам етіп, бір жыл халал етеді. Сөйтіп Алланың арам еткенін халал етеді. Олардың жаман істері өздеріне әйбет көрсетілді. Алла, қарсы елді тұра жолға салмайды.

(37) Эй мұміндер! Сендерге не болды? "Алла жолында соғысқа шығыңдар!",- делінген кезде, салмақтарыңды жерге салдыңдар. (Жерден қозғалғыларың келмеді.) Ахиреттен көрі дүние тіршілігін қоштадыңдар ма? Негізінде дүние тіршілігінің пайдасы ахиретке қараганда өте аз гана. (38) Егер соғысқа шықпасаңдар, Алла сендерді жан түршігерлік азапқа тұшыратады. Сондай-ақ орындарыңа басқа қауым келтіреді. Сендер Аллаға ешбір зиян келтіре алмайсыңдар. Алла, әр нәрсеге күші жетуші. (39) Егер сендер Пайғамбарға жәрдем етпесендер де оны, кәпірлер Меккеден шыгарған кезде; үңгірдегі екінің бірі болған сәтте, оған Алла жәрдем еткен. Сол уақытта (Мұхаммед F.C.) жолдасына (Хазірет Әбу Бекірге): "Кейіме! Расында Алла бізбен бірге" дегендे, Алла оған тоқтау салды. Сондай-ақ оны, сендер көрмейтін әскерлермен қолдады. Сөйтіп кәпірлердің сөзін төмөндettі. Алланың сөзі; жогары. Алла өте үстем, хикмет иесі. (40)

(Эй мұміндер!) Женіл әрі ауыр түрде соғысқа шығындар. Сондай-ақ Алла жолында малдары мен, жандары мен соғысындар. Осыларың сендер үшін хайырлы, егер білген болсаңдар. (41) (Мұхаммед F.C.) егер жақындағы бір пайда, қолайлы сапар болса еді, әрине саған олар ілесер еді. Бірақ оларға мاشақатты сапар (Тәбтк жолы) өздерін әлекке салады. Алла олардың үлде суайт екенін біледі. (42) (Мұхаммед F.C.) Алла сені кешірсін. Саған шын айтқандар анықталып, өтірікшілерді білмейінше оларға неге рұхсат бердің? (43) Өйткені Аллаға, ахирет күніне иман келтіргендер, Алла жолында малдарымен, жандарымен соғысуда сұлтауратпайды. Алла тақуаларды жақсы біледі. (44) Шынында сенен, Аллаға, ахирет күніне сенбегендер, жүректері күдіктеніп күмән ішінде екі ойлы болғандарға да рұхсат сұрап

сұлтауратады. (45) Егер ол мұнафықтар соғысқа шығуды қаласа, әрине ол үшін бір әзірлік көрер еді. Бірақ Алла, олардың қимылдарын жақтырымады. Сондықтан оларды тосып қойды. Сондай-ақ оларға: "Отырушылармен бірге отырындар" дедінді. (46) Егер олар, іштерінде шықса да сұрқиялықты ғана арттырады. Эрине араларында пітне ізденіп жүгірер еді. Иштерінде олардың тыңшылары да бар. Алла залымдарды жақсы біледі. (47)

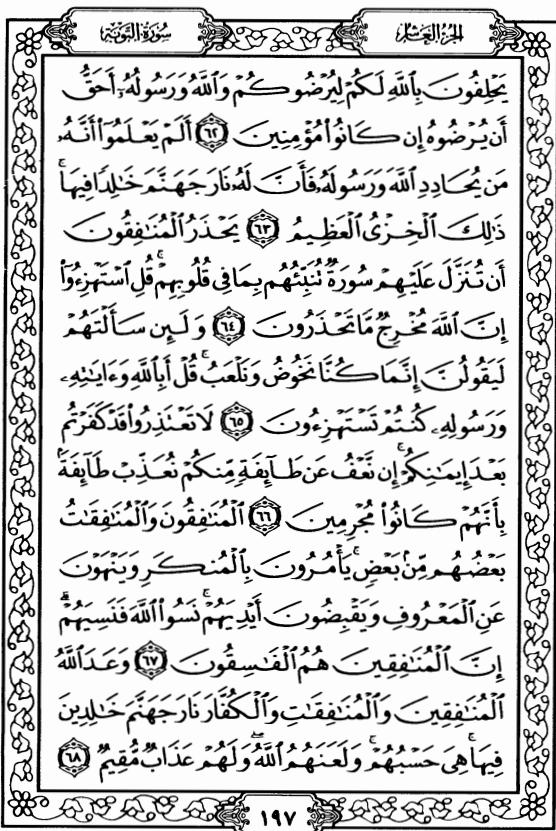
(Мұхаммед F.C.) расында бұлар бұрын (Ұхыт соғысында) да пітне іздел, істерінді терісіне айналдырган еді. Ақыр олар, жек көрсө де хақиқат келіп, Алланың әмірі үстем болды. (48) Олардан кей адам: "Маған рұхсат бер, әлекке салма" дейді. Байқаңдар, олар негізінен әлекке түскендер. Сөзсіз тозақ, кәпірлерді орап алады. (49) (Мұхаммед F.C.) егер саған бір игілік жетсе, олар оны жек көреді. Ал егер саған бір қайғы жетсе: "Ісімізді бұрын ыңғайлап алған

едік" дейді де олар стүйніп қайтады (50) (Мұхаммед F.C.): "Бізге Алланың жазғаны ғана болады. Ол біздің иеміз. Мұміндер Аллаға тәуекел қылсын" де. (51) Оларға: "Сендер, бізге (газилық, шәйиттік) екі игіліктің бірінен басқаның келуін күтесіңдер ме? Біз Алланың сендерге өз қасынан немесе біздің қолымыздан бір азап жеткізуін күтеміз. Ал онда сендер де тосындар, бізде сендермен бірге тоساғыңыз" де. (52) Оларға: "Малдарыңды мейлі бейілді, немесе бейілсіз түрде сарып қылындар. Сендерден әсте қабыл етілмейді. Өйткені сендер бұзакы елсіндер" де. (53) Тек қана олардың сарып қылғандарын олардан қабыл болуына кедергі болған жағдай: Аллаға, Елшісіне қарсы болғандықтары, намазға өте жалқаулықпен келулері және олардың аса жек көрген түрде мал сарып қылулары. (54)

(Мұхаммед F.C.) онда сені олардың малдары, балалары таңыртқатпасын. Шынында Алла, ол арқылы оларды дүние тіршілігінде азаптауды және қарсы болған бойда олардың жандарының шыгуын қалайды. (55) Олар: "Рас біз де сендерденбіз" деп Алланың атымен ант ішеді. Негізінде олар, сендерден емес. Бірақ олар қорқақ халық. (56) Егер олар бір пана тапса, немесе тұңғырдер, не бір кірерге тесік тапса, әрине олар, солай бұрылып үмтүлар еді. (57) (Мұхаммед F.C.) олардың кейбіреуі садақалар жайында сені сөгеді. Оларға одан берілсе разы болып, егер оларға одан берілмесе онда олар ыза болады. (58) Егер олар рас Алланың, Елшісінің өздерінен бергеніне разы болса және: "Алла бізге жеткілікті. Жақында Алла және Елшісі бізге мәрхаметімен береді. Расында біз Аллаға ынтықбыз" десе еді. (59) Шын мәнінде садақалар (зекеттер), Алла тарарапынан бір парыз: Қолы тар пақырларға, түгі жоқ міскіндерге, оны жинауға белгіленгендерге, көңілдері алынатын (жаңа Мұсылман) дарға, құлды азат етуге, борыштыларға,

Алла жолына және жолда қалғандарға беріледі. Алла әр нәрсені білуші, хикмет иесі. (60) Олардың кейбіреуі Пайғамбарға: "Ол бір құлақ (не болса соны тындаиды)" деп жапа береді. (Мұхаммед F.C.) оларға: "Ол, сендер үшін хайырлы бір құлақ. Аллаға иман келтіреді де Мұсылмандарға сенеді. Сондай-ақ сендерден иман келтіргендер үшін бір рақмет. Алланың Елшісіне жапа бергендерге күйзелтуші азап бар" (61).

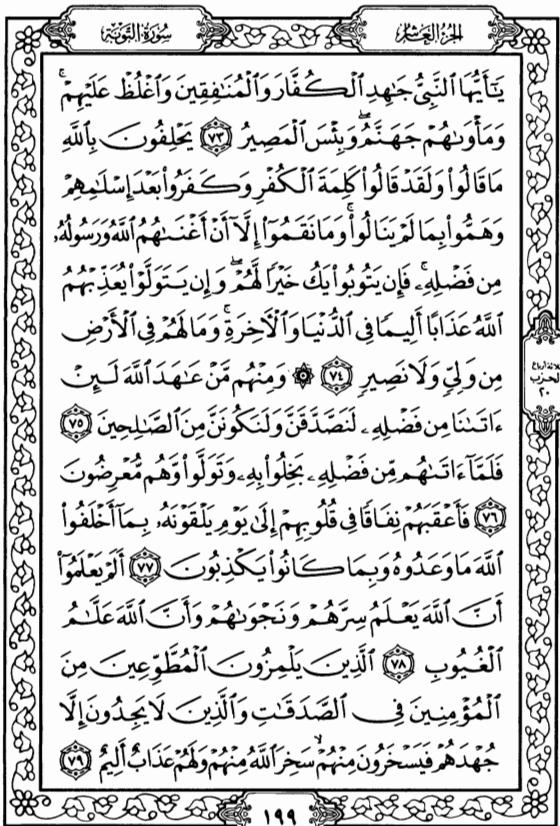
Олар сендерді разы қылу түшін Алланың атымен айт береді. Егер олар иман келтірген болса, Алланы және Елшісін разы қылууларына тиісті еді. (62) Олар, біреу Аллаға әрі Елшісіне қарсы келсе, расында оған ішінде мәңгі қалатыны тозақ оты бар екенін білмей ме? Міне, ірі қорлық осы. (63) (Тәбтк соғысына кетіп бара жатқанда мұнафықтар, жандарынан өткен Пайғамбар (F.C.) да қарап: "Мына ерлерге қарандар. Шамның қамалын бұзып, Рұмының бекіністерін алмақшы. Бұларға әлі

ол алысырақ" деп өзара тәлкектеп құліседі. Б.М.К.Р.Х.Т.Ж.-Қ.) Екі жүзділер, өздеріне байланысты жүргеңдегілерден хабар беретін бір суренің түсінен қорқады. (Мұхаммед F.C.): "Қылжақтай тұрыңдар. Расында Алла сескенгендеріңді жарыққа шыгарады" де. (64) Егер олардан сұрасан: "Әрине біз әншнейін сөзге кіріспіп, ойнап едік" дейді. Оларға: "Алламен аяттарымен және Елшісімен қалжақтаған болдыңдар ма?", - де. (65) Желеуретпендер! Сендер иман келтіргеннен кейін қарсы шықтыңдар. Сендерден бір топты кешірім етсек те, бір бөлімін құнәкар болғандықтарының салдарынан азапқа үшыратамыз (66) Мұнафық ерлер мен әйелдер, бірі-бірінен. (Бәрі бір.) Олар жамандыққа бүйірып, игіліктен тосады. Сондай-ақ олар қолдарын жұмады. (Сарандық қылады.) Олар Алланы ұмытты. Сондықтан Алла, оларды ұмытты. Расында мұнафықтар, олар бұзықтар. (67) Алла, мұнафық ерлер мен мұнафық әйелдерге және кәпірлерге ішінде мұлде қалатын тозақ отын уәде етті. Сол, оларға жетеді. Сондай-ақ Алла оларға лагынет етті. Эрі оларға тұрақты қинау бар. (68)

(Мұнафықтар!) Өздеріңнен бұрынғылар сияқтысындар. Олар, сендерден де күшті және малдар, балалар тұрғысынан да көп еді. Олар, дүниеде несібелерінен пайдаланған еді. Ал сендер де, бұрынғылар несібелерінен пайдаланғандай несібелеріңнен пайдаландындар. Сондай-ақ жамандыққа олар сұңгігендей сендер де сұңгідіңдер. Солардың дүние, ахиреттегі ғамалдары жойылып кетті. Міне солар зиян етушілер. (69) Оларға өздерінен бұрынғы Нұх, Гад, Сәмұд қауымдары және ыбырайым қауымы және Мәдян елі, ойран болған кенттердің хабары келmedі ме? Соларға пайғамбарлары ашық, дәлелдер келтірген. Алла оларға зұлымдық қылмады. Олар өздеріне зұлымдық қылды. (70) Мұмін ерлер

мен мұмін әйелдер, бір-біріне көмекші. Олар дұрыстыққа қосып, бұрыстықтан тосады. Сондай-ақ олар намаздарын толық орындал, зекет беріп, Аллаға, Елшісіне бой тұсынады. Соларды Алла, мәрхаметіне бөлейді. Расында Алла тым үстем, аса дана. (71) Алла мұмін ерлер мен мұмін әйелдерге астарынан өзендер агатын, олар онда мұлде қалатын бақшалар және Гадын жаннатында, көркем орындар уәде етті. Ал Алланың ризалығы өте зор табыс. Міне осы, үлкен қол жетушілік. (72)

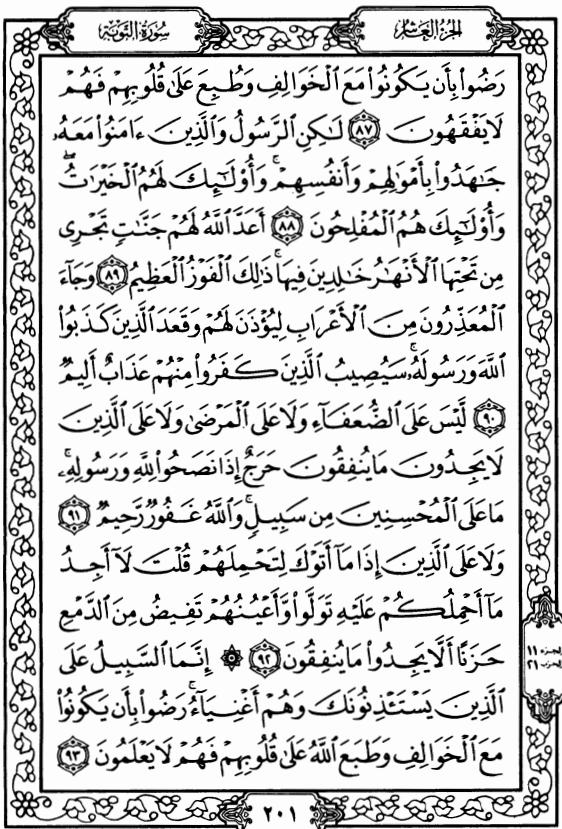
Эй Пайғамбар! Кәпірлер және мұнафықтармен күрес. Оларға қатаң бол. Олардың орны тозақ, қайтып барад орны қандай жаман. (73) Олар: "Айтпадық" деп Алланың атымен ант ішеді. Расында олар қарсылық, сөз айтқан болатын. Сондай-ақ олар Мұсылман болғаннан кейін кәпір болды. Тағы олар, бойдары жетпейтін нәрседен ой қылды. (Тәбұк соғысынан қайтқанда мұнафықтар Пайғамбар (F.C.) дың туиесін түнде шұңқыраға түсіруге тырысады. Б.Ж.М.К.Р.Т.Ж.-К.) Олар

Алланы және Елшісін мәрхаметімен байытқандығы үшін ғана міндейді. (Шұкірсіздік етеді.) Егер олар тәубе қылса, өздері үшін жақсы. Ал егер олар жалтарса, Алла оларды дүние, ахиретте азапқа ұшыратады. Сондай-ақ оларға жер жүзінде не дос не жәрдемші жоқ. (74) Тағы олардан біреулер: "Егер Алла, бізге өз кеңшілігінен мал берсе, әрине садақа беріп, игілерден болар едік" деп Аллаға серт берді. (75) Сонда Алла оған өз ілтипатымен берген кезде, Оның бергеніне сараңдық қылды. Сөзінен айнасты. Олар негізінен жалтақойлар. (76) Енді Аллаға берген уәделеріне қарсы келіп, өтірік айтқандықтары үшін Алла өзіне жолығатын құнға дейін олардың жүректеріне екі беткейлік салып, қояды. (77) Олар сырлары мен сыбырларын Алланың анық, билетіндігін білмеді ме? Шынайы түрде Алла (Т.) көместерді толық, біледі. (78) Сондай мұміндерден садақаларда, ынталы болушыларды айыптағандар, тағы тырысып тапқанын ғана бергендерді, тәлкеңтегендерді, Алла мазаққа ұшыратады. Әрі олар үшін жан түршігерлік қинау бар. (79) (Мұнафықтар көп бергенді сындал, аз бергенді сықақ қылатын еді.)

(Мұхаммед F.C.) мұнафықтар үшін жарылқануларын тілесең де, тілемесең де тіпті олар үшін жетпіс қайта жарылқануын тілесең де, Алла, оларды әste жарылқамайды. Бұл олардың Аллаға, Елшісіне қарсы болғандықтарынан. Алла бұзақы халықты тура жолға салмайды. (80) Олар Алланың Елшісіне қарсы болып, соғысқа бармай отырып қалғандарына мәз болды. Сондай-ақ олар Алла жолында малдарымен, жандарымен соғысуды жек көреді. Олар: "Бұл ыстықта соғысқа шықпаңдар" деді. Егер түсінетін болса: "Тозақ оты тағы қатты ыстық" де. (81) Енді олар, істегендерінің салдарынан аз күлсін, көп жыласын. (Олардың күлдерінен жылаулыры көп болады.) (82) (Мұхаммед F.C.) егер Алла сені (Тәбұктен Мединедегі соғысқа бармай қалған) мұнафықтар тобына қайтарып апарса, олар сенен (соғысқа) шығуға рұқсат сұраса: "Әste менімен бірге шықпайсындар да менімен бірге жаумен еш соғыспайсындар. Өйткені, сендер алғашқы рет отырып қалуды қоштадындар. Ал енді артта қалушылармен бірге отырындар" де. (83) Олардан біреу өлсе, әste жана-за намазын оқыма да қабырының басында тұрма! Өйткені, олар Аллаға, Пайғамбарына қарсы келді.

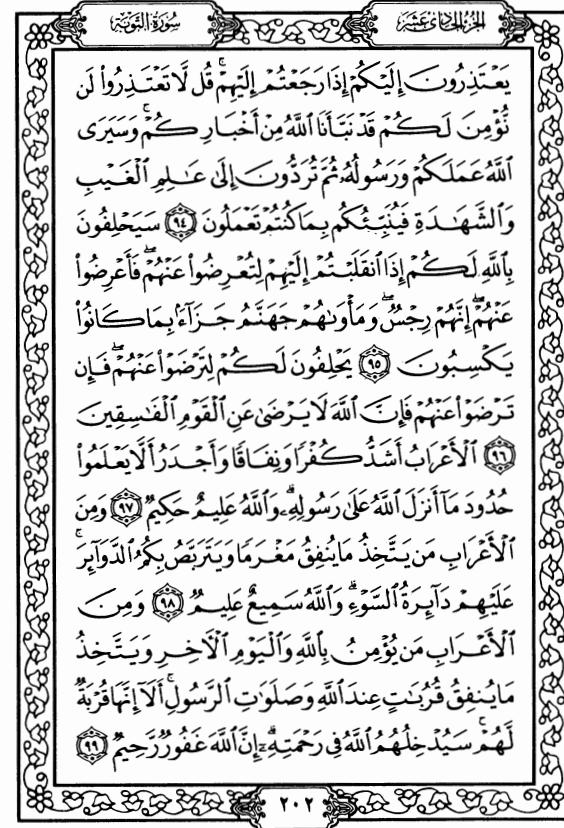
Сондай-ақ олар бұзық, қуйінде өлді. (84) Және сені олардың малдары, балалары таңырқатпасын. Шынында Алла мұнымен, оларға дүние тіршілігінде азаптауды және қарсы болған бойда олардың жандарының шығуын қалайды. (85) Қашан оларға: "Аллаға иман келтіріндер, Алланың Елшісімен бірге соғысындар" делінген бір сүре түсірілсе, олардың дәулеттілері, сенен рұқсат сұрап: "Бізді қой, отырушылармен бірге болайық" дейді. (86)

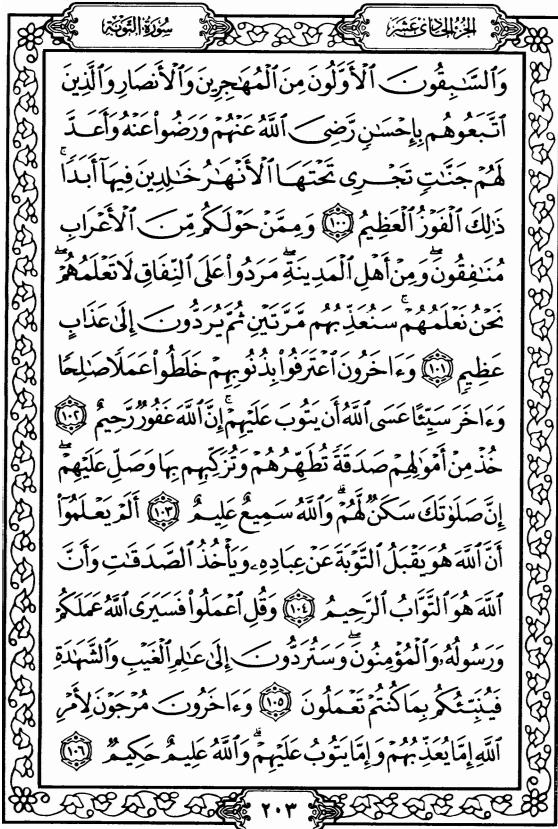
Олар артта қалушылармен бірге болуды қоштады. Олардың жүректері бітелген. Сондыктан түсінбейді. (87) Бірақ Пайғамбар және онымен бірге иман келтіргендер, малдарымен, жандарымен соғысты. Жақсылықтар солардікі. Міне солар құтылуышылар. (88) Алла (Т.) оларга астарынан езендер ағатын, олар ішінде мәңгі қалатын бақшалар жаірледі. Осы зор қол жеткендік. (89) Бәдеуилерден желеушілер, өздеріне рұқсат берілсін деп келді. Сондай-ақ

Аллаға, Пайғамбарға өтірік айтқандар да отырып қала берді. Олардан кәпір болғандарына күйзелтуші азап үшірайды. (90) Қашанда Аллаға, Елшісіне ықыласты болған нашарларға, ауруларға және қаражат таба алмағандарға кінә жоқ. Негізінен жақсылық істеушілерге жауапкершілік жоқ. Алла тым жарылқаушы, ерекше мейірімді. (91) Сондай көліктендеріп жіберуің үшін саған келкенде: "Сендерді аттандыратын көлік таба алмадым" дегеніңде, өздері де сарып қыларлық нәрсе таба алмай көз жастарын күйінген түрде төгіп қайтқандарға да кінә жоқ. (92) Ал сөгіс беру; өздері бай бола тұра сенен рұхсат сұрап, кейін қалушылармен бірге болуды қоштағандарға тиісті. Алла олардың жүректерін бітеген. Сондыктан олар білмейді. (93)

(Софыстан) қайтып оларға барсандар, сендерге сылтауратады. (Мұхаммед F.C.): "Сылтаураңдар, сендерге әсте сенбейміз! Расында Алла бізге хабарларыңды білдірді. Алла да Елшісі де істерінді көреді. Соңан кейін көмestі, көрнеуді білуші Аллаға қайтарыласыңдар. Соңда сендерге не істегендерің білдіріледі" де. (94) Қашан олардың жанына қайта оралсандар, олар (ды айыптау) дан бет бүрүларың үшін Алланың атымен ант ішеді. Онда олардан бой тартыңдар. Өйткені, олар арам істегендерінің жазасы түрінде олардың орны тозақ. (95) Олар сендердің өздерінен қош болуларың үшін ант-су ішеді. Егер сендер олардан қош болсандар да, расында Алла бұзық елден разы болмайды. (96) Бәдеуилер, қарсылық және екі жүзділік тұргысынан қаттырақ. Сондай-ақ олар Алланың Елшісіне түсіргендерінің шегін білмеулеріне аса бейім. Алла толық, білуші, аса дана. (97) Бәдеуилерден, Алла жолында бергенін зиян есебіне

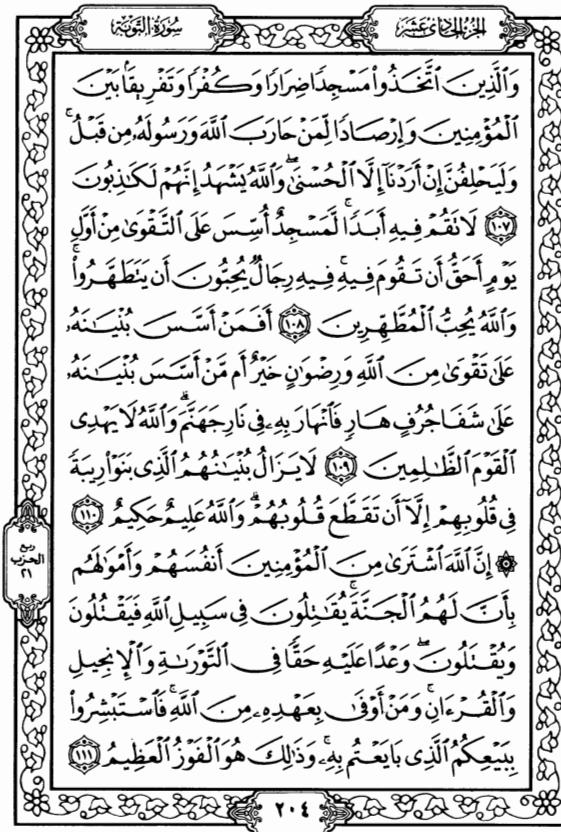
алатын кісілер бар. Сендерге жаман дәуірлер күтеді. Дәуірлердің жаманы өздеріне болсын. Алла толық естуші, анық білуші. (98) Және бәдеуилерден Аллаға, ақиret күніне сенетін, қарожат қылғандарын Алла қасында жақындық сондай-ақ Пайғамбардың ізгі тілектеріне сай деп есептейтін кісі де бар. Сақ болыңдар! Бұл шынайы бір жақындық. Алла оларды мәрхаметіне бөлейді. Расында Алла, аса жарылқауши, ерекше мейірімді. (99)

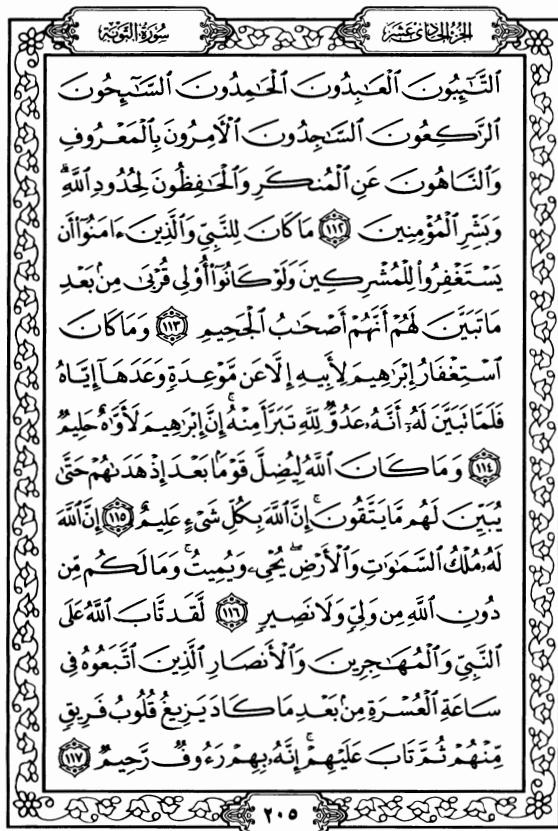
Мұхажір, ансарлардан алғашқы иман келтіргендер және жақсылықта оларға ергендерден Алла разы болды. Әрі олар да Алладан разы болды. Сондай-ақ Алла, олар үшін ішінде мәңгі қалатын, астарынан өзендер ағатын жәннәттер әзірледі. Осы ірі мұрат . (100) Арапарыңдағы бәдеуилерден екі жүзді кіслер бар. Сондай-ақ Мединеліктерден де екі жүзділікте сірекендер бар. (Мұхаммед F.C.) оларды білмейсіндер, оларды біз білеміз. Оларды екі рет азап

қыламыз. Соңан соң олар зор азапқа айдалады. (101) Басқа біреулер күнәларын мойындағы. Бірақ олар, түзу істі басқа жаман іспен араластырыды. Алла олардың тәубелерін бәлкім қабыл етер. Расында Алла аса жарылқаушы, ерекше мейірімді. (102-106. аяттар 118. аятқа байланысты.) (102) (Мұхаммед F.C.) олардың малдарынан садақа ал да, ол арқылы оларды тазартып, берекелендіресін. Оларға дұға қыл. Өйткені сенің дұғаң олар үшін бір тоқтау. Алла толық естуші, аса білуші. (103) Олар, құлдарының тәубесін қабыл етіп, садақаларын қабылдайтын Ол Алла ғана екенін білмей ме? Шынында Ол Алла, тәубені қабыл етуші, ерекше мейірімді. (104) (Мұхаммед F.C.) оларға: "істейтіндерінді істендер. Істерінді Алла, Пайғамбар және мұміндер көреді. Сондай-ақ, көмес, көрнеуді білуші Аллага қайтарыласындар да сендерге не істегендерің білдіріледі" де. (105) Соғыстан қалып Алланың әмірін күткендер, Алла оларды не азаптайды немесе тәубелерін қабыл етеді. Алла толық білуші, хикмет иесі. (106)

(Мұнафықтардың бір тобы Құба мешітінің жамағатын ыдырату, қарсылықты күшету және үнемі Пайғамбар (F.C.) да қарсы келіп жүрген (папаз) Фамырдың Шамнан келуін тосу мақсатымен бір мешіт салып Пайғамбар (F.C.) ды намаз оқып беруге шақырады. Пайғамбар (F.C.) Тәбұктен қайтқанда келмекші болады. Б.Ж.М.Р.К.Х.Т.Ж.-Қ.) Сондай зиян тигізу, қарсы келу, Мұсылмандардың арасын ашу және бұрыннан Алла және Елшісіне қарсы соғысқан біреуді күту үшін мешіт жасап алғандар: "Игілікті ғана қалап едік" деп әлбette ант ішеді. Сондай-ақ Алла олардың асқан суайт екендігіне қуәлік етеді. (107) (Мұхаммед F.C.) ол мешітте әсте намаз оқыма. Бастанқы күннен бері тақуалық негізінде салынған (Құба) мешіті намазға тұруыңа тагы лайық. Онда тап-таза болуды сүйетін кісілер бар. Алла да өте таза болушыларды жақсы көреді. (108) Ендеше, ірге тасын Алладан қорқып, ризалығына сәйкес салған біреу жақсы ма? Немесе іргесін құлайтын бір жардың ернеуіне салып онымен тозаққа құлаған біреу жақсы ма? Алла залым елді тұра жолға салмайды. (109) Сондай олардың салған

мешіттері; жүректері быт-шыт болғанға (өлгенге) дейін үнемі көңілдерінде күдік болған бойда қалады. Алла толық білуші, хикмет иесі. (110) Күдіксіз Алла мұміндердің жандарын, малдарын жәннәтпен айырбастап алды. Олар, Алла жолында соғысады, өлеңді және өлтіреді. Бұған байланысты ҳақ уәде Тәуратта, Інжілде және Құранда бар. Алладан артық уәдесін кім орындаиды? Ендеше бұл саудаласқан саудаларыңа қуанындар! Міне осы ірі қол жетушілік. (111)

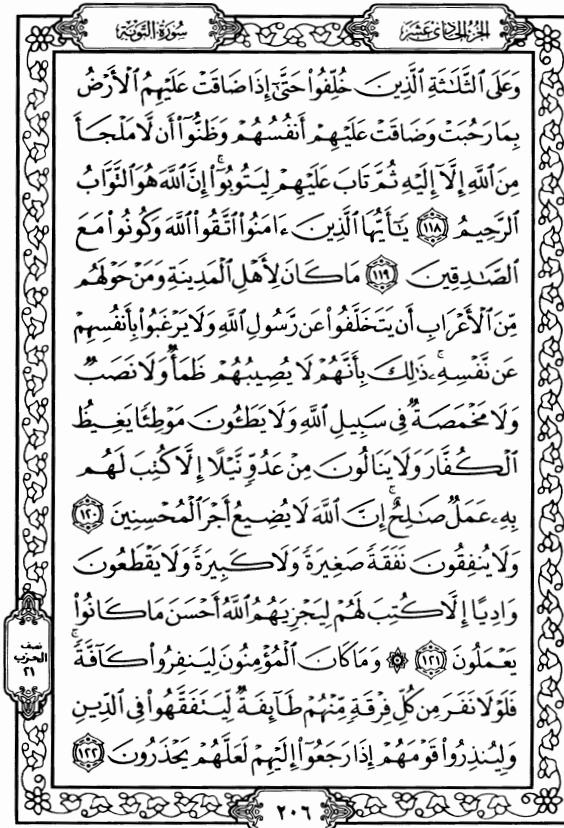

الْتَّيُورُكَعْدِرُكَحَمْدُرُكَسَّبِرُونَ
الرَّكْعُونَكَسَّبِرُونَكَأَمْرُونَبِالْمَعْرُوفِ
وَالنَّاهُونَعَنِالْمُنْكَرِوَالْمُنْفَظُونَلَمْدُودَاللهُ
وَشَرِّالْمُؤْمِنِينَ^{١١٦} مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ وَالَّذِينَ مَامُؤْمَانَ
يَسْتَغْفِرُوا لِلنَّسِيرِكَبِينَ وَلَوْكَانُوا أَوْلَى قُرْبَى مِنْ بَعْدِ
مَاتِبَنَ هُنَّ أَهْمَمُ أَصْحَابُ الْجَنَاحِيرِ^{١١٧} وَمَا كَانَ
أَسْتَغْفَارُ إِبْرَاهِيمَ لِأَيِّهِ لَا عَنْ مَوْعِدَةٍ وَعَدَهَا إِيَاهُ
فَلَمَانِبَنَ لَهُ اللَّهُ عَدُوُّكَلَوْلَهُ أَمْنَهُ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَأَوْهَ حَلِيمٌ
وَمَا كَانَ اللَّهُ يُلْصِلُ قَوْمًا بَعْدَ إِذْ هَدَنَمْ حَمَنَ^{١١٨}
بَيْنَ لَهُمْ مَا يَتَقَوَّنُونَ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ^{١١٩} إِنَّ اللَّهَ
لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ يَعْلَمُ وَيُبَيِّنُ وَمَا لَكُمْ مِنْ
دُورِنَ اللَّهُ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ^{١٢٠} لَقَدْ تَابَ اللَّهُ عَلَى
الَّتِي وَالْمُهَاجِرِينَ وَالْأَصْرَارِ الَّذِينَ أَتَبَعُوهُ فِي
سَاعَةِ الْعُسْرَةِ مِنْ بَعْدِ مَا كَادُ يَرْبِعُ قُلُوبٍ فَرِيقٌ
مِنْهُمْ ثَرَّابٌ عَلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ بِهِمْ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ^{١٢١}

(Эй Мұхаммед F.C!) Тәубе етушілер, құлышылар, қылышылар, мақтаушылар, ораза ұстаушылар, руқұғ қылышылар, сәжде етушілер, жақсылыққа бүйірушылар, жамандықтан тыюышылар және Алланың шектерін қорғаушылар осы мұміндерді шүйіншіле. (112) (Пайғамбар, әкесімен туысқан Эбу Таліп үшін; және кейбір Мұсылмандар да иманға келмей өлген әке-шешелері үшін жарылқау тілегісі келген. Б.Ж.М.К.Х.Т.) Пайғамбарға және мұміндерге

тозақтық екендігі өздеріне білінгеннен кейін егер жақындары болса да мұшріктер үшін жарылқау тілеулеріне болмайды. (113) Ұбырайым (F.C.) ның әкесі үшін жарылқау тілеуі, оған берген бір уәде бойынша ғана еді. Өзіне, оның Алланың дұшпаны екені білінген кезде, одан безді. Расында Ұбырайым қажырлы әрі жұмсақ мінезді еді. (114) Алла бір елді тұра жолға салғаннан кейін олардың сақсынатын нәрселерін ашық білдірмейінше, оларды адастырымайды. Расында Алла әр нәрсені толық білуші. (115) Шынында кектердің және жердің иелігі Аллага тән. Ол, тірлтеді, өлтіреді. Сондай-ақ сендер үшін Алладан өзге не дос не жәрдемші жоқ. (116) Шынында Алла, бір бөлімінің жүректері ауытқуга таяған ауыршылықтан кейін Пайғамбарға ерген Мұқажірлер мен Аңсардың, Пайғамбардың тәубелерін қабыл етті. Алла, оларға тым жұмсақ, ете мейірімді болғандығынан тағы да оларың тәубелерін қабыл етті. (117)

(Сахабалардан Кәғап, Қылал және Марара жалқаулық істеп, Тәбтк соғысына бармай қалып, соғыстан қайтып келгенде Пайғамбар (F.C.) ға өкініш білдіріп, кешірім тілейді. Пайғамбар (F.C.) оларға: "Тұра турыңдар" дегендіктен олармен адамдар сөйлеспей қойып, елу күнен кейін осы аят түседі. Б.М.К.Р.Х.Ж.-Қ. Және 102-106 аяттар да осы уақығаға байланысты.) Соғыстан қалған үшеуінің де тәубесін қабыл етті. Тіпті оларға жер қең бола тұра тар келген еді. Өздерінен өздері тарылып, Алладан басқа ешбір пана жоқтығын аңғарды. Содан кейін Алла оларға тәубе нәсіп етті. Шынында Ол Алла, тым тәубе қабыл етуші, өте мейірімді. (118) Эй мұміндер! Алладан қорқыңдар және шыншылдармен бірге болыңдар. (119) Мединеліктердің және маңайлардағы бәдеуилердің Алланың Елшісінен кейін қалуларына сондай-ақ оның жанынан өз жандарын артық көрүлеріне болмайды. Өйткені, олар, Алла жолында шелге душар болса, шаршаса, ашықса, көпірлерді ызсаландыратын бір жерді басып өтсе және дүшпанды женсе ғана оларға

206

сол себепті жақсы ғамал жазылады. Алла иғілік істеушілердің сауабын зия қылмайды. (120) Олар, Алла жолында үлкен-кіші бір нәрсе сарып қылса, бір ойпатты басып өтсе, Алла олардың көркем ғамалдарына сыйлық беру үшін сауап жазылады. (121) Онымен қатар мұміндердің біртұтас жауға аттанулары тиісті емес. Сонда әр топтан дін ғылымын үйренип, олар қайтып келгенде; олардың сақсынулары үшін ескертулері керек емес пе? (122)

Эй мұміндер! Маңайларыңдағы кәпірлермен соғысыңдар. Олар сендерден бір қатаңдық тапсын. Расында Алла, тақуалармен бірге екенін біліңдер. (123) Бір суре түсірілген кезде, олардан: "Бұл қайсыларыңың иманын арттырады?", - дейтін де біреулер бар. Дегенмен мұміндердің иманын арттырады, олар қуанысады. (124) Сондай-ақ ол суре жүректерінде дөрті болғандардың жамандықтарының түтіне жамандық арттырады; олар, қарсы болған

куйде өледі. (125) (Мұнафықтар) әр жыл бір не екі рет сыналғандарын көрмей ме? Сонда да олар тәубе қылмайды, үгіт те алмайды. (126) Қашан бір суре түсірілсе, біріне бірі қарап: "Сендерді көретін біреу бар ма?", - десіп, сонсоң өздері бұрыла жөнеледі. Алла, олардың жүректерін теріс айналдырган. Расында олар түсінбейтін әлеумет. (127) Расында сендерге іштеріңнен ардақты бір Пайғамбар келді. Оған, қинауларың ауыр тиеді. Сендерге өте ынтық, мұміндерге өте жұмсақ, ерекше мейірімді. (128) (Мұхаммед F.C.) сонда, егер олар сенен жалтайса: "Маган Алла жетіп асады, Одан басқа ешбір Тәңір жоқ, Оған тәуекел еттім. Сондай-ақ Ол, ұлы гарышының Раббы" де. (129)